

Kuulutus Terrafame Oy:n Kolmisopen esiintymän hyödyntäminen ja kaivospiirin laajennus -hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) kuuluttaa **Terrafame Oy:n** Kolmisopen esiintymän hyödyntäminen ja kaivospiirin laajennus -hankkeen ympäristövaikutusten (Kolmisoppi-YVA) arviointiselostuksen mielipiteiden esittämiseen ja lausuntojen antamiseen varatun ajan **20.7. – 17.9.2021**.

Terrafame Oy on toimittanut ELY-keskukselle myös toisen YVA-selostuksen, joka koskee kaivosalueella olevien vanhojen vesienkäsittelysakkujen loppusijoittaminen -hanketta. Kyseisen sakk-YVA:n arviointiselostuksen ELY-keskus on kuuluttanut erikseen.

Kainuun ELY-keskus on ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukainen yhteysviranomaisena. YVA-lain mukaisena hankkeesta vastaavana toimii Terrafame Oy. Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima yhtenäinen esitys hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksista, mikä sisältää myös arvion ympäristövaikutusten merkittävyydestä. YVA-lain mukaan arviointi tulee kohdentaa hankkeen merkittäviin ympäristövaikutuksiin.

Hankevastaava ja sijaintipaikka

Hankevastaava Terrafame Oy on akkukemikaalien tuottaja, jonka metallien tuotantoprosessi perustuu bioliuotukseen. Yhtiön päätuotteet ovat nikkeli- ja kobolttisulfaatit, joiden lisäksi yhtiö tuottaa myös sinkkiä. Terrafame Oy osti Talvivaara Sotkamo Oy:n liiketoiminnan ja omaisuuserät Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesältä vuonna 2015.

Terrafamen kaivospiiri sijaitsee Kajaanin kaupungin ja Sotkamon kunnan rajalla. Suurin osa alueesta sijaitsee Sotkamon puolella. Alue on Oulujoen ja Vuoksen vedenjakaja-alueella. Se osa kaivosalueen vesistä, jota ei hyödynnetä tuotannossa, johdetaan käsiteltynä purkuputkea pitkin Nuasjärveen. Lisäksi kaivosalueelta johdetaan vesiä niin sanottuja vanhoja purkureittejä pitkin Oulujoen ja Vuoksen vesistöihin.

Hanke

Terrafamen kaivoksella on kaksi erillistä malmiesiintymää, Kuusilampi ja Kolmisoppi. Kuusilammen esiintymän louhinta alkoi vuonna 2008. Terrafame Oy suunnittelee aloittavansa myös Kolmisopen esiintymän hyödyntämisen sekä laajentavansa kaivospiiriä. Kolmisopen esiintymän hyödyntäminen ja toiminta laajennetulla kaivospiirillä edellyttävät ympäristölupaa. Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, että esiintymän hyödyntämisen sekä siihen liittyvien toimintojen vaikutukset on arvioitu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 252/2017 mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä eli YVA-menettelyssä.

Kolmisoppi-YVAssa arvioidaan Kolmisopen malmion hyödyntämisen, Kolmisopen malmion hyödyntämisen edellyttämien vesistöjärjestelyn ja kaivostoiminnan jatkuessa rakennettavien uusien tuotanto- ja jätealueiden sekä kaivospiirin laajentamisen ympäristövaikutukset. Lisäksi arvioidaan ympäristövaikutuksia tilanteessa, jossa Kuusilammen avolouhokseen sijoitetaan sivukiveä.

20.7.2021

Arvioitavat vaihtoehdot

VE0: Tuotanto jatkuu nykyisten ympäristölupien mukaisesti. Malmin louhintaa tehdään ainoastaan Kuusilammen alueella. Kolmisoppea ei tällöin hyödynnetä eikä kaivospiiriä laajenneta.

VE0+: Tuotanto jatkuu nykyisten ympäristölupien mukaisesti, minkä lisäksi huomioidaan seuraavat rakenteilla ja lupamenettelyssä olevat hankkeet uraanin talteenottolaitos, sekundääriliuotusalueen laajennus (lohkot 5–8), primääriliuotusalueen laajennus (lohko 5 sekä lohkojen 2 ja 3 jatkaminen), kipsisakka-altaat 3, ja 4 ja 5, sivukiven läjitysalue KL1 sekä Viitasuon allas.

VE1: Kuusilammen esiintymän lisäksi Kolmisopen esiintymä hyödynnetään vain osittain ja kaikki toiminnot sijoittuvat nykyisen kaivospiirin alueelle. Kolmisopen louhinnan kesto on arviolta 8 vuotta ja tuolloin Terrafamen tuotanto voisi jatkua 2040-luvun alkuun saakka.

VE2: Kuusilammen esiintymän lisäksi Kolmisopen esiintymä hyödynnetään ja kaivospiiri laajennetaan. Kolmisopen louhinnan kesto on vähintään 13 vuotta, jolloin koko Terrafamen tuotanto voisi jatkua 2050-luvulle asti (nykyisillä malmivaroilla) ja 2080-luvulle mahdollisilla mineraalivarannoilla.

Kummassakin hankevaihtoehdossa (VE1 ja VE2) tarkastellaan lisäksi Kolmisoppijärven patoamiselle kahta eri alavaihtoehtoa:

- a. Kolmisoppijärveen rakennetaan pato louhosta varten Hovinlahden kohdalle
- b. Kolmisoppijärveen rakennetaan pato Niskalanlahden ja Aittolahden kohdalle

Lisäksi VE0+, VE1 ja VE2 -vaihtoehdoissa tarkastellaan tilannetta, jossa Kuusilammen avolouhokseen sijoitetaan sivukiveä.

Arviointiselostus on nähtävillä

Arviointiselostus julkaistaan 20.7.2021 hankkeen YVA-verkkosivulla www.ymparisto.fi/kolmisoppiYVA, missä se on nähtävillä 20.7. – 17.9.2021 mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten.

Mielipiteiden ja lausuntojen esittäminen

Arviointiselostuksesta voi esittää mielipiteitä ja antaa lausuntoja kirjallisesti toimittamalla ne Kainuun ELY-keskukseen 20.9.2021 mennessä sähköpostitse kirjaamo.kainuu@ely-keskus.fi tai postitse: Kainuun ELY-keskus, PL 115, 87101 Kajaani, käyntiosoite Kalliokatu 4.

Lausunnoissa ja mielipiteissä pyydämme mainitsemaan diaarinumeron KAIELY/160/2020, näin asiakirja tulee kirjattua oikein.

Yleisötilaisuus

YVA-selostusta ja hanketta käsittelevä yleisötilaisuus järjestetään sähköisesti 24.8.2021 klo 17–19. Osallistumislinkki ja -ohjeet löytyvät ennen tilaisuutta verkkosivuilta www.ymparisto.fi/kolmisoppiYVA.

20.7.2021

Kuulutuksen julkaiseminen

YVA-selostusta koskeva kuulutus julkaistaan 20.7.-17.9.2021 ELY-keskuksen internetsivuilla <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset> sekä Kajaanin kaupungintalon www.kajaani.fi, Sotkamon kunnanviraston www.sotkamo.fi, Paltamon kunnan www.paltamo.fi ja Sonkajärven kunnan www.sonkajarvi.fi sähköisillä ilmoitustauluilla.

Perustellun päätelmän antaminen ja kuuluttaminen

Yhteysviranomaisen antaa perustellun päätelmän kahden kuukauden kuluessa lausuntojen antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä. Perusteltu päätelmä sisältää yhteysviranomaisen perustellun johtopäätöksen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Yhteysviranomaisen julkaisee perustellun päätelmän hankkeen YVA-verkkosivulla www.ymparisto.fi/kolmisoppiYVA sekä kuuluttaa perustellun päätelmän antamisesta ELY-keskuksen internetsivuilla <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset> sekä Kajaanin kaupungintalon www.kajaani.fi, Sotkamon kunnanviraston www.sotkamo.fi, Paltamon kunnan www.paltamo.fi ja Sonkajärven kunnan www.sonkajarvi.fi sähköisillä ilmoitustauluilla.

Lisätietoja

Hankkeesta: Terrafame Oy, Veli-Matti Hilla, p. 020 7130 800, etunimi.sukunimi@terrafame.fi

YVA-menettelystä: Ympäristöasiantuntija Riina Pääatalo, Kainuun ELY-keskus, p. 029 502 3668, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Kajaanissa 20.7.2021

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus